

5 Μαρτίου 2015

Για τον τρόπο ελέγχου των πιστών από τον ποιμένα

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας

[Προηγούμενη δημοσίευση:<https://www.pemptousia.gr/?p=91291>]

Ωφελήθηκε άραγε κάποιος από τον δημόσιο έλεγχο, τον οποίο παίρνουν τα ΜΜΕ και τον παρουσιάζουν κατά την κρίση και επιθυμία του το καθένα, πείθοντας μας ότι «τό ένώπιον πάντων» του απ. Παύλου, ο οποίος προφανώς δεν ήθελε το διασυρμό ούτε του ελέγχοντος ούτε των ελεγχομένων, δεν ταιριάζει στις μέρες μας;

Η κάθε εποχή έχει τον τρόπο της ποιμαντικής της, αλλά ποιος θα μπορούσε να αμφισβητήσει ότι η πραότητα που ζητά ο απ. Παύλος είναι διαχρονική και ωφέλιμη στον καθένα;

Οι φωνές ταιριάζουν σε ποιμένα που προσπαθεί να επιβάλει την αλήθεια των λόγων του με την αύξηση της έντασης της φωνής του. Κύριο χαρακτηριστικό του ελέγχου είναι η αγάπη και ο πόνος για τη σωτηρία του αδελφού. Πάρα πολύ όμορφα και με διάκριση ο άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος στους Περί Ιερωσύνης Λόγους του συμβουλεύει τον ποιμένα λέγοντας ότι οι ασθενείς και προσκολλημένοι στις απολαύσεις του κόσμου τούτου πρέπει ελέγχονται με ηρεμία και σταδιακά. Με αυτόν τον τρόπο μόνο ωφέλεια μπορεί να προκύψει, γιατί ακόμη και αν δεν συνετιστεί ο ελεγχόμενος, τουλάχιστον δεν θα ζημιωθεί ο ελέγχων.

Ίσως περνά από τη σκέψη κάποιων ποιμένων ότι με μια έντονη στάση ομολογούν την πίστη τους. Συμβαίνει όμως κάτι τέτοιο; Απαιτείται ομολογία όταν δεν έχει ζητηθεί; Η ομολογία γίνεται μόνο για την ομολογία;

Ίσως ο έλεγχος θα μπορούσε να είναι πιο έντονος σε περιπτώσεις αιρέσεως, υπό την έννοια ότι σε αυτή την περίπτωση χρειάζεται να κτυπήσει ένα ισχυρό «καμπανάκι» για να συνετίσει τον σφάλλοντα.

Σε αυτό το πνεύμα κινείται η στάση του απ. Παύλου στο περιστατικό που συνέβη στην Αντιόχεια και περιγράφεται στο Γαλ. 2:11-14. Εκεί ο απ. Πέτρος είχε απομακρυνθεί από την κοινωνία των γευμάτων τουλάχιστον με τους εξ εθνών αδελφούς και ο απ. Παύλος τον ήλεγξε ενώπιον όλων φοβούμενος ότι με τη στάση του βλάπτεται η αλήθεια του ευαγγελίου, δηλαδή η πίστη της Εκκλησίας.

Πράγματι, από τη μελέτη του περιστατικού και άλλων σχετικών βιβλικών

αναφορών, φαίνεται ότι στόχος του Μεγάλου Συνεδρίου και των απεσταλμένων του ήταν η νόθευση της πίστεως της Εκκλησίας και η πρόσδεσή της στο άρμα του ιουδαϊσμού ως μίας ξεχωριστής ομάδας ανάμεσα σε πολλές άλλες.

Για το λόγο αυτό ο απ. Παύλος αντέδρασε με έντονο τρόπο και ενώπιον όλων στράφηκε προς τον απ. Πέτρο ελέγχοντας τον, γνωρίζοντας ότι μια τέτοια στάση του αποστόλου δεν ταίριαζε με την πίστη του, αλλά ούτε και με τα όσα είχαν συμφωνήσει στην Αποστολική Σύνοδο που, κατά τα φαινόμενα, είχε πραγματοποιηθεί λίγο πριν.

Αν η στάση του απ. Πέτρου και όσων τον ακολούθησαν δεν είχε διορθωθεί από τον απ. Παύλο θα είχε δημιουργηθεί ένα ιδιότυπο μόρφωμα χριστιανών που τηρούσαν το νόμο, ως καίριο στοιχείο της πνευματικής ζωής, αν και κάτι τέτοιο δεν ήταν αναγκαίο για τη σωτηρία.

Ευτυχώς, ο απ. Πέτρος δεν επέμεινε στην εσφαλμένη επιλογή του, αλλά με ταπείνωση και αγάπη δέχθηκε τον έλεγχο, ο οποίος και νόημα είχε και το πρόβλημα έλυσε.

Βέβαια, θα μου πείτε «μα ο απ. Πέτρος ήταν απόστολος, μαθητής του Χριστού, με αγιότητα βίου και φορέας των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος, δε θα δεχόταν τον έλεγχο του συναποστόλου του;»

Ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους, επειδή εμείς σήμερα δεν έχουμε αγιότητα βίου, δεν είμαστε φορείς των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος, δεν έχουμε ταπείνωση και αγάπη, δεν γνωρίζουμε την πίστη μας και πολλά άλλα «δεν» ο ποιμένας πρέπει με αγάπη, πραότητα, σεβασμό στην άγνοιά μας, λεπτότητα και φιλάδελφη διάθεση να μας πιάσει από το χέρι και να μας κατηχήσει στο λόγο της αλήθειας, αν το επιθυμούμε, ή να μας παρουσιάσει κατ' ιδίαν την πίστη της Εκκλησίας με ηρεμία και σεβασμό στην άγνοιά μας, ώστε να μη χαθεί η ελπίδα να ωφεληθούμε από αντίδραση και μόνο.

Είναι τουλάχιστον θλιβερό να κυκλοφορούν στο διαδίκτυο βίντεο και κείμενα ποιμένων, οι οποίοι φέρονται ανοίκεια, όχι μόνο προς τις επιταγές της ευγένειας, αλλά και προς τη βιβλική διδασκαλία και προτροπή.

Πραότητα, λοιπόν, κατά την άσκηση της ποιμαντικής, ακόμη και του ελέγχου: ένα στοίχημα για όλους μας, αλλά μια υποχρέωση –επιτρέψτε μου τη χρήση αυτού του ουσιαστικού- για τον ποιμένα, και μάλιστα για τον ποιμένα μου πονά και νοιάζεται για το ποίμνιό του.

<http://bitly.com/18AqGAr>